

Беларускі
ПЭН
Цэнтр

БЕЛАРУСКІ ФОНД
КУЛЬТУРНАЙ
САЛІДАРНАСЦІ

культурны супраціў у Беларусі

выпуск 3 (16)

26 студзеня 2021

Ніводнае затрыманне, ніводны прысуд, вынесены рэжымам, не з'яўляюцца справядлівымі. Справядлівы толькі наш культурны супраціў. А нашыя словы, нашая музыка, нашае мастацтва – пачатак справядлівага суда над сапраўднымі злачынцамі.

1. ЗАТРЫМАННІ, ПРЫСУДЫ, ПЕРАСЛЕД
2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ, ЗАБАРОНЫ
3. РЭПРЭСІІ ЗА СІМВОЛІКУ
4. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ
5. ГАЛАСЫ АСОБАЎ
6. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

ЯК ДАПАМАГЧЫ ДЗЕЯЧАМ І ДЗЕЯЧКАМ КУЛЬТУРЫ

падтрымайце
кампанію Save Our Songs
і Беларускі фонд культурнай салідарнасці

1. ЗАТРЫМАННІ, ПРЫСУДЫ, ПЕРАСЛЕД

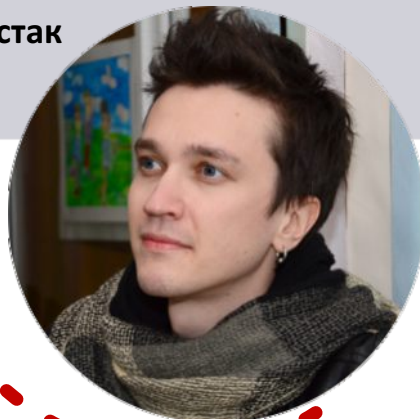

Юрыя Лакціёнава, музыку з Гародні, вакаліста гурта Pet Nihil, абвінавачваюць па артыкуле 22.9 адміністрацыйнага кодэксу Рэспублікі Беларусь (парушэнне заканадаўства аб сродках масавай інфармацыі) за знойдзеныя ў багажніку аўтамабіля газеты «Гродненское время».

Віктару Царыкевічу пагражае пазбаўленне волі за правядзенне серыі акцый у верасні-кастрычніку 2020: размалёўванне прыпынкаў у Мастоўскім раёне, нанясенне на дрэвы БЧБ-сцягоў, развешванне на іх пудзілаў у міліцэйскай форме і размяшчэнне таблічак у выглядзе рытуальных надмагілляў, а таксама труны з пудзілам у форме супрацоўніка міліцыі.

23 студзеня падчас ланцугоў салідарнасці ў Мінску затрыманыя **Леся Пчолка (Алеся Найдовіч)** – заснавальніца дабрачыннай крамы KaliLaska, фатографка, мастачка, менеджарка культурніцкіх праектаў, арт-дырэктарка Незалежнай культурнай супольнасці VENA (атрымала штраф 25 базавых велічынь [725 рублёў]), і **Уладзімір Грамовіч** – мастак (атрымаў 15 сутак).

Вечарам 23 студзеня на Нямізе затрымалі **вулічных музыкаў**, якія выконвалі песню «Перемен».

Рыта Новікава, фатографка, была затрыманая 24 студзеня ў Мінску, падчас акцыі «Ежа замест бомбаў», актывісты і актывісткі якой раздаюць ежу бяздомным людзям.

Былую кіраўніцу аддзела культуры Магілёўскага гарвыканкама **Ірыну Жаббараву судзяць** па справе за хабарніцтва. Ірына не прызнае віну і заяўляе, што супрацоўнікі КДБ прапаноўвалі ёй шпіёніць за дзейнасцю амерыканскай амбасады і людзей, якія прысутнічаюць на закрытых мерапрыемствах, а таксама за сваім кіраўніцтвам — мэрам і яго атачэннем.

Ігнат Сідорчык, паэт, рэжысёр, актор, з 10 жніўня 2020 знаходзіцца за кратамі. Яму высунутыя абвінавачванні па ч. 1 арт. 342 (арганізацыя групавых дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак, або актыўны ўдзел у іх). Ігнат не ўдзельнічаў у пратэстах, вечарам 10 жніўня ён выйшаў па цыгарэты, а па дарозе дадому (ён жыве ў цэнтры) яго затрымалі, палічыўшы арганізатарам чата для сяброў пад назвай «Прагулка».

Сяргей Спарыш, палітвязень, актывіст «Народнай грамады», кампазітар. Знаходзіцца ў зняволенні з 25 чэрвеня 2020, крымінальная справа па ч. 1 арт. 342.

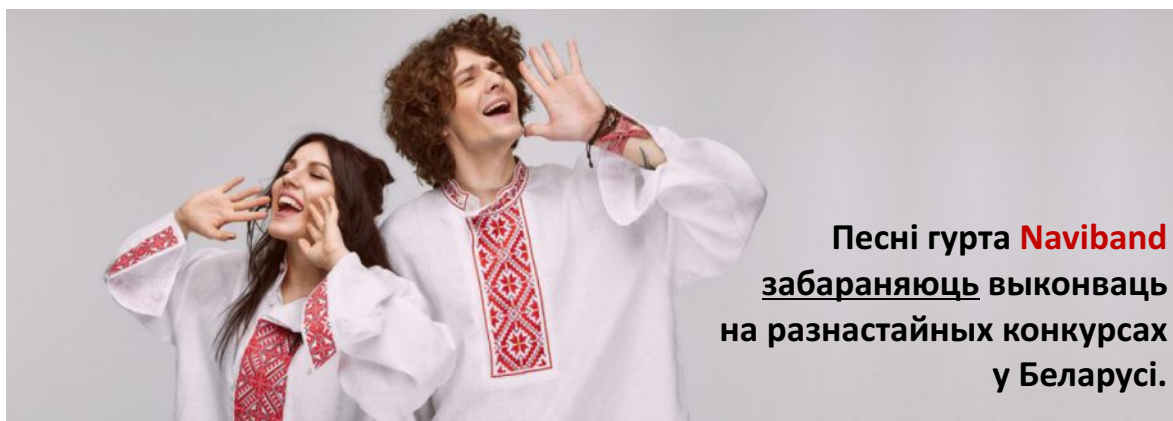
2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ, ЗАБАРОНЫ

Выдавецтва «Янушкевіч», у якое 15 студзеня наведаліся супрацоўнікі ДФР, не можа выдаваць новыя кнігі, таму што ў іх забралі тэхніку і заблакавалі рахункі. Такая ж сітуацыя склалася ў выдаўца **Генадзя Вінярскага** (выдавецтва «Кнігазбор»), да якога праверка прыходзіла 14 студзеня.

Да **Юрыя Казакевіча**, уладальніка крамы з нацыянальнай сімволікай «Росквіт» у Баранавічах, прыйшлі супрацоўнікі ДФР – правяраць інфармацыю аб нявыплаце падаткаў. **Ператрусы** прайшлі ў краме, дома і ў машыне, дома канфіскавалі кампютар і тэлефон.

Песні гурта **Naviband** забараняюць выконваць на разнастайных конкурсах у Беларусі.

У Навагрудку ўдзельнікаў экскурсіі, прысвечанай Беларускай гімназіі і Барысу Кіту, суправаджалі міліцыянты – нядзельныя экскурсіі ўжо не першы раз адбываюцца «пад канвоем». Удзельнікі экскурсіі выказалі салідарнасьць з асуджанымі гараджанамі і жыхарамі ўсёй Беларусі зоркамі з лічбамі «23.34» (артыкул КаАП, па якім судзяць удзельнікаў пратэсту) на вопратцы.

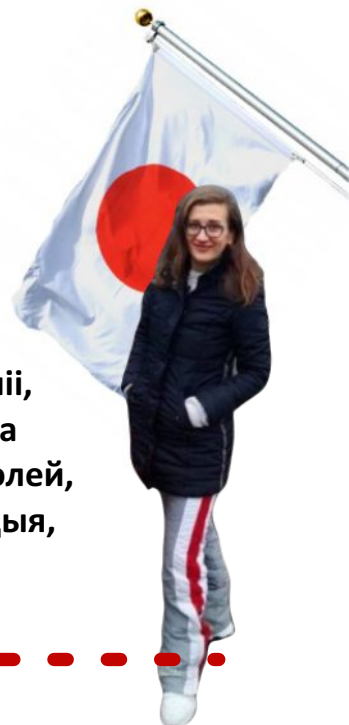

Анатоль Грышкевіч, выкладчык Віцебскага дзяржаўнага каледжу культуры і мастацтваў, далучыўся да страйку з патрабаваннем адстаўкі Лукашэнкі.

3. РЭПРЭСІІ ЗА СІМВОЛІКУ

Больш за дзесяць выпадкаў адміністрацыйнай адказнасці за **бела-чырвона-белую сімволіку** зафіксавана ў розных гарадах Беларусі, у тым ліку за балонікі, сцяг Японіі, жалюзі на вокнах, тры палоскі на штанах. Верагодна, выпадкаў болей, але не ўсе яны трапляюць у медыя, таму не ўсе магчыма адсачыць.

У цэнтры Мінска ў канцы жніўня з'явілася такое графіці аўтарства двух беларускіх мастакоў.

У сярэдзіне студзеня камунальныя службы знішчылі гэты і іншыя малюнкi на сцяне.

4. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ

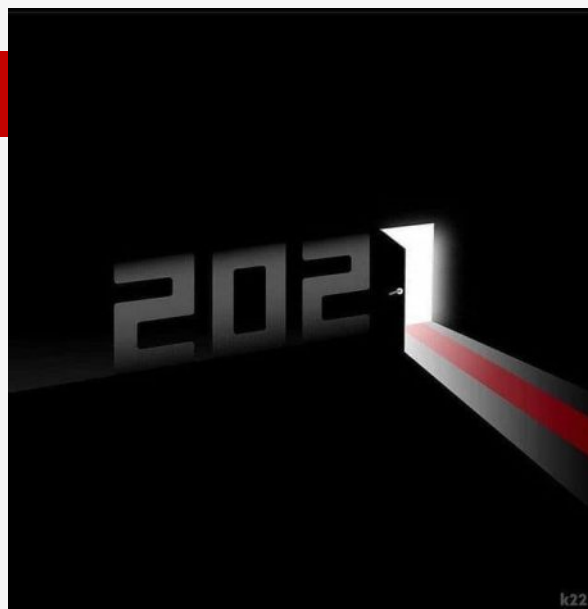

Моцная **песня «Не чапай»**
і **відэа** да яе праекта **Koob Dele**,
прысвечаныя ўсім загінулым падчас
пратэстаў у Беларусі ў 2020 годзе.

Новыя творы мастачак і мастакоў,
натхнёныя бягучымі падзеямі ў Беларусі.

«Стабільнасць»,
Ліля Квацабая

aftahov

«Снежны марш»,
Вольга Якубоўская

Беларускі фонд культурнай салідарнасці
распачаў анлайн-фэст **Артысты Перамогі**
ў падтрымку беларускіх культурных дзеячаў
канцэртам гурта **TorBand**, чыя песня
«Мы не народец!»
гучала на кожным нядзельным маршы.

Дзеці жыхароў з «плошчы Пераменаў»
зрабілі такія **малюнкі ў падтрымку Ігара Лосіка**,
які другі месяц трымае галадоўку.

5. ГАЛАСЫ АСОБАЎ

Андрэй Курэйчык, драматург і рэжысёр, сябар Каардынацыйнай рады.

«Государство погружает страну в средневековое мракобесие, в бурлеск продажной бездарной попсы. Вместо настоящего искусства, свободы творчества и самовыражения, продолжается уничтожение культурного кода беларусов. Но это у них не получится».

фота svaboda.org

Андрэй Янушкевіч, выдавец.

«Падзеі апошняга паўгоддзя паказалі, што насамрэч у беларускай кнігі вялікі патэнцыял».

Алег Трусаў, экс-дэпутат Вярхоўнага Савета Беларусі.

«Зараз пачалося тое, што было ў гісторыі і раней. У гады акупацыі, калі чалавек вывешваў чырвоны сцяг, фашысты маглі забіць гэтага чалавека, бо лічылі яго партызанам. Зараз бел-чырвона-белую сімволіку быццам і не забараняюць, але яе выкарыстанне прыраўноўваюць да парушэння закона».

Мікола Дзядок – актывіст анархісцкага руху, палітвязень, аўтар кнігі «Фарбы паралельнага свету», за якую атрымаў прэмію Беларускага ПЭН-Цэнтра імя Францішка Аляхновіча ў 2017 годзе за найлепшы твор, напісаны ў няволі, арыштаваны з 11 лістапада па ч. 1 Арт. 342 Крымінальнага кодэкса РБ (арганізацыя дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак), піша ў лісце: *«У чарговы раз пераконваюся, што ўсё невыпадкова і, галоўнае, усё не дарма. Нас спрабуюць пераканаць у тым, што сістэма ўсё роўна перамоле ўсіх, хто выступіў супраць, і што нас ніхто не падтрымлівае. Менавіта для гэтага патрэбная турма – для ізаляцыі, для таго, каб песімістычныя думкі пераважылі Веру, каб патушыць любы аптымізм. Але ў мяне ён не згасе і, думаю, не згасне».*

6. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

Часопіс **PEN/Орр** Шведскага ПЭНа працягвае публікацыі, прысвечаныя Беларусі. У новым выпуску – верш **Вальжыны Морт** з уступным словам ад **Інгі-Ліны Ліндквіст**.

FESTIVAL
OF HOPE

A Global Virtual Poetry Initiative
by Versopolis

Паэтычны «Фестываль надзеі», які праводзіць платформа **Versopolis**, 21 студзеня распачаўся з круглага стала, прысвечанага палітычнай і сацыяльнай сітуацыі ў Беларусі. Сярод удзельнікаў: беларускія паэткі **Вальжына Морт** і **Юлія Цімафеева**, а таксама грамадская актывістка і прафесарка **Вольга Шпарага**.

Прэзентаваны супольны арт-праект пра мастацтва і беларускія падзеі - **Echoes. Voices from Belarus**.

Гэта кароткія відэа, створаныя беларускімі перформерамі, мастакамі і драматургамі, да іх далучыліся сучасныя еўрапейскія кампазітары.

Саюз нямецкамоўных перакладчыкаў літаратурных і навуковых твораў **выказвае** салідарнасць з Беларуссю, піша пра арышт перакладчыцы **Вольгі Калацкай** і пераслед незалежных кнігавыдаўцоў.

Беларускі
ПЭН
Цэнтр

pen-centre.by

pen-centre.by/en

info@pen-centre.by

PENBelarus

pencentre

pen_belarus

pencentre

pencentre_by

PEN Belarus

belcultfond@gmail.com

by_culture

BYCULTUREFUND

bcsfbel

by_culture

#BY_culture